

Wyrok z dnia 22 listopada 2000 r.

II UKN 62/00

W razie przekształcenia przedsiębiorstwa państwowego w jednoosobową spółkę Skarbu Państwa, odpowiedzialność za zobowiązania tego przedsiębiorstwa wynikające ze stosunku pracy, w tym również za następstwa choroby zawodowej, powstałe przed przekształceniem przedsiębiorstwa, ponosi spółka (art. 8 ust. 2 i art. 9 ust. 4 ustawy z dnia 13 lipca 1990 r. o prywatyzacji przedsiębiorstw państwowych, Dz.U. Nr 51, poz. 298 ze zm.). Późniejsze zbycie przez nią części akcji spółce prywatnej nie wyłącza jej odpowiedzialności za skutki choroby zawodowej pracownika. Przepis art. 32 ust. 2 pkt 2 ustawy z dnia 12 czerwca 1975 r. o świadczeniach z tytułu wypadków przy pracy i chorób zawodowych (jednolity tekst: Dz.U. z 1983 r. Nr 30, poz. 144 ze zm.) nie ma w takim wypadku zastosowania.

Przewodniczący SSN Beata Gudowska, Sędziowie SN: Zbigniew Myszka, Jadwiga Skibińska-Adamowicz (sprawozdawca).

Sąd Najwyższy, po rozpoznaniu w dniu 22 listopada 2000 r. sprawy z powództwa Marianny K. przeciwko Fabryce Porcelany „W.” Spółce Akcyjnej w W. o odszkodowanie, na skutek kasacji powódki od wyroku Sądu Apelacyjnego we Wrocławiu z dnia 12 maja 1999 r. [...]

1. z m i e n i ł w ten sposób zaskarżony wyrok, że oddalił apelację strony pozwanej od wyroku Sądu Wojewódzkiego-Sądu Pracy i Ubezpieczeń Społecznych we Wrocławiu z dnia 23 listopada 1998 r. [...],

2. zasądził od strony pozwanej na rzecz Marianny K. kwotę 1.500 zł (jeden tysiąc pięćset złotych) tytułem kosztów postępowania kasacyjnego.

U z a s a d n i e n i e

Powódka Marianna K. żądała zasądzenia od Fabryki Porcelany „W.” S.A. w W. kwoty 25.055,50 zł z odsetkami tytułem jednorazowego odszkodowania w

związku ze śmiercią męża Stanisława K. - pracownika Zakładów Porcelany Stołowej „W.” w W., który zmarł wskutek choroby zawodowej spowodowanej warunkami pracy w tych Zakładach.

Sąd Wojewódzki-Sąd Pracy i Ubezpieczeń Społecznych we Wrocławiu wyrokiem z dnia 23 listopada 1998 r. [...] uwzględnił powództwo w całości oraz zasądził od strony pozwanej na rzecz powódki koszty procesu. Ustalił, że Stanisław K. był zatrudniony w Zakładach Porcelany Stołowej „W.” w W. od 28 stycznia 1946 r. do 5 sierpnia 1977 r., a od dnia 16 października 1977 r. otrzymywał rentę inwalidzką. Decyzją z dnia 8 lipca 1989 r. Państwowy Wojewódzki Inspektor Sanitarny w W. stwierdził u męża powódki chorobę zawodową (krzemicę płuc), nabytą w okresie zatrudnienia w tych Zakładach, w których praca narażała go na działanie czynnika szkodliwego dla zdrowia, tj. pyłu z zawartością wolnej krzemionki. Od września 1989 r. mąż powódki pobierał rentę inwalidzką z tytułu choroby zawodowej w zbiegu z emeryturą. Otrzymał też od pracodawcy odszkodowanie z tytułu choroby zawodowej w kwocie 1.602 zł. W dniu 28 września 1996 r. Stanisław K. zmarł, a jego śmierć pozostawała w związku z chorobą zawodową. Powódka Marianna K. jest osobą uprawnioną do pobierania renty rodzinnej po Stanisławie K. i rentę tę pobiera.

Sąd Wojewódzki ustalił ponadto, że w dniu 28 stycznia 1991 r. Zakłady Porcelany Stołowej „W.” zostały przekształcone w jednoosobową spółkę Skarbu Państwa, która następnie, w dniu 19 sierpnia 1992 r., sprzedała 70% akcji spółce prywatnej S and K „H.” Ltd. Pozwana Fabryka Porcelany „W.” S.A. przejęła mienie i pracowników byłego przedsiębiorstwa państwowego, tj. Zakładów Porcelany Stołowej „W.” w W. Po śmierci męża powódka wystąpiła przeciwko Oddziałowi ZUS w W. o przyznanie jej jednorazowego odszkodowania na podstawie art. 12 ustawy z dnia 12 czerwca 1975 r. o świadczeniach z tytułu wypadków przy pracy i chorób zawodowych. Wyrokiem z dnia 14 lipca 1998 r. [...] Sąd Wojewódzki-Sąd Pracy i Ubezpieczeń Społecznych we Wrocławiu oddalił odwołanie powódki od decyzji tego Oddziału z dnia 6 stycznia 1997 r., stwierdzając, że legitymowaną w sprawie powinna być Fabryka Porcelany „W.” S.A., a nie Oddział ZUS w W., gdyż ta spółka jest następcą prawnym zlikwidowanego przedsiębiorstwa państwowego, w którym pracował mąż powódki, i w której był zatrudniony w czasie, kiedy stwierdzono u niego uszczerbek na zdrowiu z powodu choroby zawodowej. Zatem art. 32 ust. 2 pkt. 2 wymienionej ustawy uzasadnia odpowiedzialność pozwanej spółki, tego zaś faktu nie mogła zmienić sprzedaż 70% akcji innej spółce.

Sąd Apelacyjny we Wrocławiu po rozpoznaniu apelacji strony pozwanej wyrokiem z dnia 12 maja 1999 r. zmienił wyrok Sądu pierwszej instancji w ten sposób, że oddalił powództwo.

Sąd Apelacyjny stwierdził, że na gruncie niespornych okoliczności sprawy spór sprowadza się do kwestii, czy w sytuacji, gdy pracownik był narażony na powstanie choroby zawodowej i zakończył zatrudnienie w uspołecznionym zakładzie pracy, jakim w 1977 r. były Zakłady Porcelany Stołowej „W.”, a w chwili jego śmierci w następstwie choroby zawodowej zakład ten, wskutek przekształceń własnościowych, był zakładem nieuspołecznionym, to do zapłaty odszkodowania przewidzianego w art. 12 ustawy o świadczeniach z tytułu wypadków przy pracy i chorób zawodowych jest zobowiązany zakład pracy czy Zakład Ubezpieczeń Społecznych. Zdaniem Sądu drugiej instancji – mimo rozbieżnych interpretacji art. 32 wskazanej ustawy i niejednolitego orzecznictwa – trafne i przekonujące jest stanowisko Sądu Najwyższego zawarte w uchwale z dnia 27 maja 1997 r., III ZP 12/98 (OSNAPIUS 1998 r. nr 23, poz. 689), według którego, jeżeli pracownik zakończył zatrudnienie w uspołecznionym zakładzie pracy, w którym był narażony na powstanie choroby zawodowej, lecz w czasie stwierdzenia stałego lub długotrwałego uszczerbku na zdrowiu spowodowanego tą chorobą, zakład ten uzyskał status nieuspołecznionego pracodawcy, to jednorazowe odszkodowanie przewidziane w art. 9 i art. 10 ustawy wypadkowej przysługuje od Zakładu Ubezpieczeń Społecznych. W ocenie Sądu Apelacyjnego, powyższy pogląd należy też odnieść do jednorazowego odszkodowania z tytułu śmierci pracownika wskutek choroby zawodowej. Tym samym przepis art. 32 ust. 1 pkt 2 ustawy wypadkowej nie pozwalał na zasądzenie od strony pozwanej na rzecz powódki jednorazowego odszkodowania z tytułu śmierci jej męża.

Od powyższego wyroku złożyła powódka kasację opartą na obydwu podstawach przewidzianych w art. 393¹ KPC. Zarzuciła naruszenie art. 32 ust. 1 pkt 1 oraz ust. 2 pkt 2 ustawy z dnia 12 czerwca 1975 r. o świadczeniach z tytułu wypadków przy pracy i chorób zawodowych (jednolity tekst: Dz.U. z 1983 r. Nr 30, poz. 144 ze zm.) oraz art. 23¹ KP przez przyjęcie, że pozwana spółka nie jest zobowiązana do zapłaty odszkodowania na rzecz powódki, mimo że przed przekształceniem przedsiębiorstwa państwowego w spółkę zostało wypłacone Stanisławowi K. jednorazowe odszkodowanie z tytułu uszczerbku na zdrowiu spowodowanego chorobą zawodową. Ponadto zarzuciła naruszenie art. 477¹¹ KPC wskutek pominięcia tej istotnej okoliczności, że strona pozwana występowała w charakterze osoby zainteresowanej w

sprawie powódki przeciwko Oddziałowi ZUS w Wałbrzychu o jednorazowe odszkodowanie i nie zaskarżyła wyroku Sądu Wojewódzkiego we Wrocławiu z dnia 14 lipca 1998 r. [...], w którym Sąd ten ustalił, że pozwana Fabryka Porcelany „W.” SA w W. jest zobowiązana do zapłaty odszkodowania na rzecz powódki, gdyż przejęła mienie i pracowników byłego przedsiębiorstwa państwowego.

Skarżąca zwróciła uwagę na to, że Stanisław K. nigdy nie był pracownikiem pozwanej spółki, tj. nieuspołecznionego zakładu pracy. Zatem do oceny sytuacji występującej w sprawie ma zastosowanie art. 32 ust. 1 pkt 2 ustawy o świadczeniach z tytułu wypadków przy pracy i chorób zawodowych. Niesporne jest, że najpierw Zakłady Porcelany Stołowej „W.” wypłaciły mężowi powódki jednorazowe odszkodowanie za 80% uszczerbku na zdrowiu na podstawie orzeczenia Obwodowej KiZ z dnia 16 listopada 1989 r., a następnie na podstawie orzeczenia Obwodowej KiZ z dnia 30 grudnia 1992 r. odszkodowanie za 20% uszczerbku na zdrowiu wypłaciła pozwana spółka. Tak więc strona pozwana uznała się za zobowiązaną do zapłaty odszkodowania z tytułu choroby zawodowej, skoro wypłaciła Stanisławowi K. dalszą część odszkodowania w 1993 r. Poza tym w orzecznictwie sądowym utrwalił się pogląd, że przejęcie mienia prywatyzowanego przedsiębiorstwa państwowego przez spółkę stanowi przejęcie zakładu pracy w całości lub w części w rozumieniu art. 23¹ KP. Również z art. 8 ust. 2 i art. 9 ust. 1 i 4 ustawy z dnia 13 lipca 1990 r. o prywatyzacji przedsiębiorstw państwowych (Dz.U. Nr 51, poz. 298) wynika, że pozwana spółka wstąpiła we wszystkie prawa i obowiązki przekształconego przedsiębiorstwa państwowego. Zmiana statusu zakładu pracy nie zmieniła zasad odpowiedzialności spółki, będącej następcą prawnym zlikwidowanego przedsiębiorstwa państwowego, za zobowiązania mające swoje źródło w zdarzeniach zaistniałych przed datą przejęcia państwowego zakładu pracy.

Przytaczając powyższe argumenty, skarżąca wniosła o uchylenie zaskarżonego wyroku i przekazanie sprawy Sądowi Apelacyjnemu we Wrocławiu do ponownego rozpoznania.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Nie jest trafny zarzut naruszenia art. 23¹ KP, gdyż przepis ten nie miał zastosowania w sprawie. Pomijając zawarty w nim przedmiot regulacji należy zauważyć, że użyte przez ustawodawcę zwroty wyraźnie wskazują na to, iż w art. 23¹ KP chodzi

o pracowników, którzy przeszli do innego pracodawcy razem ze swoim dotychczasowym zakładem pracy. W § 1 jest bowiem mowa o tym, że nowy pracodawca staje się stroną „w dotychczasowych” stosunkach pracy, a więc w stosunkach istniejących w chwili przejścia jednego zakładu pracy na drugi, § 3 stanowi o obowiązkach dotychczasowego pracodawcy wobec pracowników „przejmowanych” przez innego pracodawcę, zaś § 4 reguluje sytuację pracownika przejmowanego przez innego pracodawcę, z którym pracownik nie chce pozostawać w stosunku pracy. Zatem art. 23¹ § 1, § 3 i § 4 KP dotyczy uprawnień osób będących pracownikami w chwili ich „przejścia” do innego zakładu pracy bądź też ich „przejęcia” przez nowego pracodawcę. Kwestia ta zresztą została jednolicie wyjaśniona w ostatnich latach w orzecznictwie Sądu Najwyższego, przyjmującym, że przepisy § 1, § 2 i § 4 art. 23¹ KP nie dotyczą pracowników, z którymi umowy o pracę zostały rozwiązane przed dniem przejścia zakładu pracy na innego pracodawcę (por. wyrok z dnia 1 października 1997 r., I PKN 296/97, OSNAPiUS z 1998 r. nr 14, poz. 422 oraz wyrok z dnia 16 września 1997 r., I PKN 248/99, OSNAPiUS z 1998 r. nr 19, poz. 559).

Skuteczny natomiast okazał się podniesiony w kasacji zarzut naruszenia art. 32 ust. 1 pkt 1 oraz ust. 2 pkt. 2 ustawy z dnia 12 czerwca 1975 r. o świadczeniach z tytułu wypadków przy pracy i chorób zawodowych (jednolity tekst: Dz.U. z 1983 r. Nr 30, poz. 144 ze zm.) w związku z art. 8 ust. 2 i art. 9 ust. 4 ustawy z dnia 13 lipca 1990 r. o prywatyzacji przedsiębiorstw państwowych (Dz.U. Nr 51, poz. 296 ze zm.).

Przed odniesieniem się do powyższej podstawy kasacji należy zwrócić uwagę na niektóre elementy stanu faktycznego sprawy. Otóż mąż powódki, Stanisław K., urodzony w 1923 r., przepracował w Zakładach Porcelany Stołowej „W.” w W. ponad 31 lat i od tego pracodawcy przeszedł dnia 16 października 1977 r. na rentę inwalidzką z ogólnego stanu zdrowia, potem na emeryturę, a od 1989 r. pobierał emeryturę w zbiegu z rentą inwalidzką z tytułu choroby zawodowej. Decyzją z dnia 8 lipca 1989 r. Państwowy Wojewódzki Inspektor Sanitarny w W. stwierdził u Stanisława K. chorobę zawodową w postaci krzemicy płuc, jak również jej nabycie podczas zatrudnienia w Zakładach Porcelany Stołowej „W.” w W. Ponadto w 1989 r., na podstawie orzeczenia Obwodowej KiZ w W., wymienione Zakłady, będące przedsiębiorstwem państwowym, wypłaciły mężowi powódki odszkodowanie za 80% uszczerbku na zdrowiu. W dniu 28 stycznia 1991 r. Zakłady te zostały przekształcone w jednoosobową spółkę akcyjną Skarbu Państwa – o nazwie Porcelana „W.” Spółka Akcyjna – na podstawie art. 5 ustawy z dnia 13 lipca 1990 r. o prywatyzacji przedsiębiorstw

państwowych, po czym spółka ta w dniu 19 sierpnia 1992 r. sprzedała 70% akcji spółce prywatnej o nazwie: S. and K. „H.” Ltd. Mimo zmiany struktury własności, dnia 25 stycznia 1993 r. pozwana spółka wypłaciła Stanisławowi K. na podstawie orzeczenia Obwodowej KiZ w W. odszkodowanie za pozostałe 20% uszczerbku na zdrowiu, jak również nie zaskarżyła wyroku Sądu Wojewódzkiego-Sądu Pracy i Ubezpieczeń Społecznych we Wrocławiu z dnia 14 lipca 1998 r. [...], choć brała udział w postępowaniu w tej sprawie w charakterze strony zainteresowanej. Wyrokiem tym Sąd Wojewódzki oddalił odwołanie powódki od decyzji Oddziału Zakładu Ubezpieczeń Społecznych w W. odmawiającej przyznania jej jednorazowego odszkodowania z tytułu śmierci męża, gdyż uznał, że zobowiązaną do zapłaty odszkodowania jest pozwana spółka, ponieważ ona przejęła dług uspołecznionego zakładu pracy.

Według art. 32 ust. 2 pkt 2 ustawy z dnia 12 czerwca 1975 r. o świadczeniach z tytułu wypadków przy pracy i chorób zawodowych, odszkodowanie z tytułu choroby zawodowej przysługuje od pracodawcy zatrudniającego pracownika w czasie, kiedy stwierdzono u niego stały lub długotrwały uszczerbek na zdrowiu, a jeżeli w tym zakładzie pracownik nie był narażony na powstanie lub nawrót choroby zawodowej - świadczenia te przysługują od ostatniego zakładu pracy, w którym takie narażenie występowało. Jak nietrudno zauważyć, przepis ten określa zakład pracy zobowiązany do wypłacenia odszkodowania w sytuacji, gdy pracownik był zatrudniony w dwóch lub więcej zakładach pracy, oraz przyjmuje, że w każdym wypadku musi to być zakład pracy, w którym występowało narażenie na powstanie choroby zawodowej. Mówiąc inaczej, jeżeli stwierdzenie uszczerbku na zdrowiu nastąpiło w innym zakładzie pracy, a narażenie na powstanie choroby zawodowej w jeszcze innym, to odpowiedzialność drugiego z wymienionych zakładów ma miejsce wówczas, gdy w pierwszym z nich pracownik nie był narażony na powstanie choroby zawodowej. Wymieniony przepis nie reguluje natomiast kwestii zmian organizacyjnych i przekształceń własnościowych po stronie zakładu pracy, jak również nie wskazuje zakładu pracy odpowiedzialnego za szkodę w takich sytuacjach. Nie można więc podzielić zapatrywania Sądu Apelacyjnego, że w rozpoznawanej sprawie, w której zatrudnienie męża powódki dotyczyło tylko jednego – uspołecznionego zakładu pracy, „gramatyczne brzmienie art. 32 ust. 2 pkt 2 ustawy wypadkowej” przesądziło o tym, że odszkodowanie z tytułu jego śmierci przysługiwało powódce od Zakładu Ubezpieczeń Społecznych, i to tylko dlatego, że w chwili śmierci Stanisława K. jego pracodawca, będący wcześniej uspołecznionym zakładem pracy, był już wskutek przekształceń or-

ganizacyjno – własnościowych nieuspołecznionym zakładem pracy.

Powołana przez Sąd Apelacyjny uchwała Sądu Najwyższego z dnia 27 maja 1998 r., III ZP 12/98 (OSNAPIUS 1998 r. nr 23, poz. 689), według której charakter zakładu pracy (uspołeczniony czy nieuspołeczniony) z chwili stwierdzenia stałego lub długotrwałego uszczerbku na zdrowiu decyduje o tym, od kogo przysługuje jednorazowe odszkodowanie z tytułu choroby zawodowej, mimo że wyraża pogląd o charakterze ogólnym, to jednak nie zawiera wskazówki, jak rozwiązać problem występujący w rozpoznawanej sprawie. Dzieje się to z dwóch względów.

Po pierwsze – asumptem do sformułowania przez Sąd Najwyższy tezy uchwały był stan faktyczny odmienny niż w przedmiotowej sprawie, charakteryzujący się tym, że wnioskodawczyni w czasie swojego zatrudnienia pracowała kolejno w dwóch zakładach pracy, a potem prowadziła działalność gospodarczą, podlegając z tego tytułu ubezpieczeniu, przy czym we wszystkich tych miejscach narażona była na powstanie choroby zawodowej. Występowała zatem sytuacja odpowiadająca dyspozycji art. 32 ust. 2 pkt. 2 ustawy o świadczeniach z tytułu wypadków przy pracy i chorób zawodowych. Jednocześnie ostatni zakład pracy, w którym istniało narażenie na powstanie choroby zawodowej, był już nieuspołecznionym zakładem pracy w chwili stwierdzenia uszczerbku na zdrowiu, wobec czego Sąd Najwyższy uznał, że od tego zakładu przysługuje odszkodowanie stosownie do art. 32 ust. 1 pkt. 2 wymienionej ustawy.

Po wtóre – narażenie Stanisława K. na powstanie choroby zawodowej i stwierdzenie 80% uszczerbku na zdrowiu, wraz z zapłatą odszkodowania za ten uszczerbek, miało miejsce wtedy, gdy jego pracodawcą był uspołeczniony zakład pracy, tj. przedsiębiorstwo państwowe Zakłady Porcelany Stołowej „W.” w W. Przedsiębiorstwo to zostało przekształcone w jednoosobową spółkę akcyjną Skarbu Państwa na podstawie art. 5 ustawy z dnia 13 lipca 1990 r. o prywatyzacji przedsiębiorstw państwowych.

W myśl art. 8 ust. 2 wskazanej ustawy, spółka powstała w wyniku przekształcenia przedsiębiorstwa państwowego wstępuje we wszystkie prawa i obowiązki przekształconego przedsiębiorstwa. Ponadto art. 9 ust. 4 ustawy stanowi, że również spółka odpowiada za zobowiązania wynikające ze stosunku pracy powstałe przed przekształceniem przedsiębiorstwa. Według zatem przytoczonych przepisów należało także oceniać odpowiedzialność strony pozwanej wobec powódki. Gdy bowiem dochodzi do przekształcenia przedsiębiorstwa państwowego w spółkę, zasady od-

powiedzialności za zobowiązania tego przedsiębiorstwa wobec pracowników określa omawiana ustawa. Ta zaś w art. 9 ust. 4 wyraźnie przewiduje, że spółka odpowiada za zobowiązania ze stosunku pracy powstałe przed przekształceniem przedsiębiorstwa. Z tego więc względu tytuł odpowiedzialności strony pozwanej w rozpoznawanej sprawie był inny niż ten, który wynika z ustawy z dnia 12 czerwca 1975 r. o świadczeniach z tytułu wypadków przy pracy i chorób zawodowych, chociaż zakres odpowiedzialności za skutki choroby zawodowej – jeżeli roszczenie było oparte na podstawie tej ustawy – należy określać według jej przepisów.

W orzecznictwie sądowym i piśmiennictwie panuje zgodność poglądów co do tego, że spółka powstała w wyniku przekształcenia w nią przedsiębiorstwa państwowego wstępuje z mocy prawa we wszystkie prawa i obowiązki przekształconego przedsiębiorstwa. Przepis art. 8 ust. 1 i ust. 2 ustawy o prywatyzacji przedsiębiorstw państwowych ustanawia bowiem następstwo prawne pod tytułem ogólnym (sukcesję generalną), które oznacza, że jednoosobowa spółka Skarbu Państwa staje się następcą prawnym ogółu praw i obowiązków oraz zobowiązań i wierzytelności przedsiębiorstwa państwowego. Nie dochodzi przy tym do powstania nowego podmiotu, lecz do transformacji podmiotu dotychczasowego. Wskutek tego sukcesja uniwersalna pozwala na ochronę interesu wierzycieli przekształconego przedsiębiorstwa (tak np. G. Bieniek: Przekształcenie przedsiębiorstw państwowych a ich odpowiedzialność za zobowiązania cywilnoprawne, PiZS 1995 r. Nr 10, s. 50-51, T. Mróz: Prywatyzacja przedsiębiorstw państwowych, Prawo Spółek, luty 1999 r., s. 50, P. Dubowski: Przekształcenie przedsiębiorstwa państwowego w jednoosobową spółkę Skarbu Państwa, Rejent, 1992 r. nr 6/14, s. 986-87).

Tytułem podsumowania dotychczasowych uwag i rozważań należy zatem stwierdzić, że jednoosobowa spółka Skarbu Państwa pod nazwą Porcelana „W.” Spółka Akcyjna w W., tj. strona pozwana, przejęła z mocy prawa obowiązek wyrównania szkód z tytułu następstw choroby zawodowej, obciążający przedsiębiorstwo państwowe zatrudniające męża powódki Stanisława K. w warunkach narażających go na powstanie tej choroby. Z tego też względu zbycie przez pozwaną spółkę 70% akcji nie mogło wyłączyć jej odpowiedzialności za skutek choroby zawodowej jakim była śmierć Stanisława K.

Niezależnie od unormowania przyjętego w ustawie z dnia 13 lipca 1990 r. o prywatyzacji przedsiębiorstw państwowych, również strona pozwana tak rozumiała swoje obowiązki wobec pracownika i jego rodziny, gdyż po przekształceniu przedsię-

biorstwa państwowego w spółkę i po sprzedaży 70% akcji innej prywatnej spółce wypłaciła Stanisławowi K. odszkodowanie za dalszy uszczerbek na zdrowiu. Ponadto – mimo że w sprawie o jednorazowe odszkodowanie przeciwko Oddziałowi Zakładu Ubezpieczeń Społecznych w W. [...] brała udział w postępowaniu w charakterze zainteresowanego (art. 477¹¹ KPC) – nie zaskarżyła wyroku Sądu Okręgowego z dnia 14 lipca 1998 r., w którym Sąd ten przyjął, że organ rentowy nie jest zobowiązany do wypłacenia powódce jednorazowego odszkodowania, gdyż pozwana spółka przejęła wszystkie prawa i obowiązki przekształconego przedsiębiorstwa państwowego, a zatem i odpowiedzialność za wszystkie zobowiązania wynikające ze stosunków pracy powstałe przed transformacją przedsiębiorstwa.

Z powyższych względów trafna okazała się wskazana przez powódkę podstawa kasacji w postaci naruszenia art. 32 ust. 1 pkt 1 i ust. 2 pkt 2 oraz art. 8 ust. 2 i art. 9 ust. 4 ustawy o prywatyzacji przedsiębiorstw państwowych.

Nie pozbawiony racji okazał się również zarzut naruszenia art. 477¹¹ KPC, uzasadniony pominięciem przez Sąd Apelacyjny skutków wynikających dla strony pozwanej z faktu, że Sąd Okręgowy we Wrocławiu w wyroku z dnia 14 lipca 1998 r. [...] uznał pozwaną spółkę za zobowiązaną do zapłaty na rzecz powódki jednorazowego odszkodowania. Wprawdzie wyrok ten nie stwarza dla strony pozwanej powagi rzeczy osądzonej, lecz nie mógł być uznany za obojętny z punktu widzenia jej sytuacji procesowej w przedmiotowej sprawie. Nieuwzględnienie tego przepisu nie może być jednak uznane za „naruszenie istotnych przepisów postępowania”, o którym stanowi art. 393¹⁵ KPC. Z tej przyczyny i wobec tego, że w sprawie zachodzi jedynie naruszenie prawa materialnego, Sąd Najwyższy na podstawie tego przepisu zmienił zaskarżony wyrok i orzekł co do istoty sprawy.

=====